

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Іноземна мова (за професійним
спрямуванням)»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	спеціальність D7 Торгівля
Тип і назва освітньої програми	ОПП «Підприємництво»
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	кількість кредитів ЄКТС – 6, загальна кількість годин – 180, із яких: практичних занять – 60 год. Форма семестрового контролю – залік, екзамен
Мова(и) викладання	англійська
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Марусич Оксана, старший викладач кафедри германської і української філології <i>контакти:</i> ауд. 459 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> oksana.marusych@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/marusych-oksana-oleksandrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні
Компетентності	- Загальні: ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. -Фахові (спеціальні): СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької та торговельної діяльності.
Програмні результати навчання	ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. ПРН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, уміння працювати в команді, брати на себе відповідальність, навички тайм-менеджменту.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у здобувачів вищої освіти професійних мовних компетенцій, що сприятиме їхньому ефективному функціонуванню у культурному розмаїтті навчального та професійного середовища.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Починаємо бізнес. Типи бізнесу.
- Тема 2. Бізнес стратегія. Моделі бізнесу.
- Тема 3. Ділові взаємовідносини. Бізнес-культура різних країн
- Тема 4. Попит і пропозиція. Точка беззбитковості.
- Тема 5. Виробництво. Постачання. Контролінг.
- Тема 6. Ціноутворення. Продаж.
- Тема 7. Гроші. Види грошей.
- Тема 8. Банківські рахунки. Банківські послуги та їх вартість.
- Тема 9. Позики. Придбання чи лізинг?
- Тема 10. Витрати. Доходи.
- Тема 11. Рахунки прибутків та збитків. Податки.
- Тема 12. Бухгалтерський цикл. Баланс.
- Тема 13. Звіт про прибутки та збитки. Звіт про рух грошових коштів.
- Тема 14. Шахрайство. Аудит.
- Тема 15. Банкрутство.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

словесні методи: пояснення

наочні методи: ілюстрування, демонстрування

практичні методи: вправи

методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду

методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження

інтерактивні методи: дискусії, проектування професійних ситуацій, метод мозкового штурму, кейс-метод, рольові ігри, командні ігри

мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій

методи письмового контролю: тести, навчальні завдання

методи самоконтролю: самоаналіз, самооцінювання.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені в Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання

Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів.

- щодо академічної доброчесності

Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:
<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Відвідування практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття на наступному практичному занятті у спосіб, визначений викладачем. У разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, в якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproneformalnuosvitu2025.pdf</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf</p>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Запотічна Р. А. English for Specific Purposes: Economics in Use. (Англійська мова для спеціальних цілей: Економіка у практиці) : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 88 с.
2. Неустроева Г. О. Англійська мова для підприємців: навчально - метод. посіб. / Г. О. Неустроева, Т. Л. Полякова, О. М. Томілін – Харків : НТУ «ХПІ», 2023. – 143 с.
3. Скрєбкова-Пабат М.А. Ділова англійська мова: Навчальний посібник – Львів: “Новий Світ – 2000”, 2020. – 392 с.
4. Смаглій В. П., Корнелаєва Є. О., Тасмасис О. *Професійна англійська мова* : навч. посіб. – Одеса : ОНМУ, 2024. – 215 с.
5. Пабат М. А. Іноземна мова за професійним спрямуванням. Англійська для економістів = English for Professional Purposes. English for Economists : навч. посібник для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня / М. А. Пабат, Д. А. Кочмар, О. В. Оверчук ; МОН України ; ПВНЗ «МЕГУ ім. акад. Степана Дем'янчука», Каф. іноземних мов. – Рівне: МЕГУ, 2023. – 228 с. – (До 30-річчя МЕГУ).
6. English Grammar Book. Воркбук для вивчення англійської граматики. Частина 1 (A1–A2) : навчальний воркбук для початкового рівня з поясненнями та вправами. — 2024. — 50 с.

Допоміжні

1. Давидюк, А. Р., Марусич, О. О., Дерняєва, О. В. Штучний інтелект як фактор змін у навчанні іноземних мов: український контекст. *Педагогічна Академія: наукові записки* 2024. № 12.

2. Іноземна мова (за професійним спрямуванням): основи бізнесу та підприємництва [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Т. А. Борова, Н. О. Бутковська. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 197 с. (Укр. мов., англ. мов.)
3. Кравченко О. В., Ковальчук Н. Д. Англійська мова за професійним спрямуванням : робочий зошит для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Вінницький національний аграрний університет, Ладижинський коледж ; уклад. О. В. Кравченко, Н. Д. Ковальчук. — Ладижин, 2018. — 61 с.
4. Красота О. Г. Марусич О.О. Застосування презентацій у викладанні іноземної мови: теоретико-практичний аспект. *Вісник науки та освіти*. 2025. №7(37). С. 448-463
5. Ляшкевич А.І., Марусич О.О., Шавель Х.Є. Адаптація освітнього процесу вищої школи до глобальних викликів ХХІ століття. *Перспективи та інновації науки. (Серія «Педагогіка»)*. 2023. № 4 (22). С. 163-174.
6. Марусич О., Чевичелова О., Мокляк О. Переваги використання сучасних технологічних інструментів у філологічній освіті: від теорії до практики. *Вісник науки та освіти: журнал*. 2025. № 5(35). С. 582-595
7. Мороз Т.О., Яновець А.І., Марусич О.О. Застосування штучного інтелекту в лінгвістичних дослідженнях та перекладацькій практиці. *Вісник науки та освіти*. 2025. №7(37). С. 539-554
8. Murphy R. *English Grammar in Use (Intermediate)*. Cambridge: Cambridge University Press, 2019.

Інформаційні ресурси

1. Електронний словник. Офіційний сайт: www.multitran.com
2. Електронні словники. Офіційний сайт: <https://dictionary.cambridge.org/>
3. Financial Times <https://www.ft.com/>
4. Harvard Business Review <https://hbr.org>
5. The Economist <https://www.economist.com/>
6. The Wall Street Journal <https://www.wsj.com>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 01 вересня 2025 року № 1.

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти

1-й семестр

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	самостійна робота	виконання контрольних робіт	
Тема 1. Починаємо бізнес. Типи бізнесу.	5	5		10
Тема 2. Бізнес стратегія. Моделі бізнесу.	5	5	10	20
Тема 3. Ділові взаємовідносини. Бізнес-культура різних країн	5	5		10
Тема 4. Попит і пропозиція. Точка беззбитковості.	5	5	10	20
Тема 5. Виробництво. Постачання. Контролінг.	5	5		10
Тема 6. Ціноутворення. Продаж.	5	5		10
Тема 7. Гроші. Види грошей. Форми грошей. Використання грошей.	5	5	10	20
Залік	35	35	30	100

2-й семестр

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	самостійна робота	екзамен	
Тема 8. Банківські рахунки. Банківські послуги та їх вартість.	5	5		10
Тема 9. Позики. Придбання чи лізинг?	5	5		10
Тема 10. Витрати. Доходи.	5	5		10
Тема 11. Рахунки прибутків та збитків. Податки.	5	5		10
Тема 12. Бухгалтерський цикл. Баланс.	5	5		10
Тема 13. Звіт про прибутки та збитки. Звіт про рух грошових коштів.	5	5		10
Тема 14. Шахрайство. Аудит.	5	5		10
Тема 15. Банкрутство.	5	5		10
Екзамен			20	20
Разом	40	40	20	100

Шкала та критерії оцінювання
Шкала та критерії оцінювання
виконання навчальних завдань практичного характеру.

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на високому рівні. Практичне завдання виконано правильно; здобувач вищої освіти вправно застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
4	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на достатньому рівні. Практичне завдання виконано правильно, мовне оформлення відповідей потребує коригування; здобувач вищої освіти застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
3	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на посередньому рівні. Практичне завдання виконано частково; здобувач вищої освіти частково застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; частково розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; частково виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
1-2	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на недостатньому рівні. Практичне завдання виконано фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування навичок спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набутих теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; не розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; виявляє недостатній рівень навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
0	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на недостатньому рівні. Практичне завдання не виконано або виконано неправильно; здобувач вищої освіти не демонструє навички спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; не розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; не виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Шкала та критерії оцінювання
виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на високому рівні. Самостійна робота виконана правильно; здобувач вищої освіти вправно застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
4	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на достатньому рівні. Самостійна робота виконана правильно, мовне оформлення відповідей потребує коригування; здобувач вищої освіти застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
3	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на посередньому рівні. Самостійна робота виконана частково; здобувач вищої освіти частково застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; частково розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; частково виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
2	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на недостатньому рівні. Самостійна робота виконана фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування навичок спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набутих теоретичні знань для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє недостатній рівень розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, навичок самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
0-1	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на недостатньому рівні. Самостійна робота не виконана або виконана неправильно; здобувач вищої освіти не демонструє навички спілкування в усній та письмовій формі іноземною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; не розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; не виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань..

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольних робіт

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на високому рівні; вправно володіє та застосовує знання іноземної мови; демонструє набуті теоретичні знання; розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; уміє працювати самостійно
7-8	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на достатньому рівні; володіє та частково застосовує знання іноземної мови; частково демонструє набуті теоретичні знання; частково розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; уміє працювати самостійно
5-6	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами

Кількість балів	Критерії оцінювання
	навчання, загальними та фаховими компетентностями на посередньому рівні; фрагментарно застосовує знання іноземної мови; частково розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; демонструє фрагментарні теоретичні знання
3-4	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на посередньому рівні; фрагментарно застосовує знання іноземної мови; частково розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; демонструє фрагментарні теоретичні знання
1-2	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на низькому рівні; фрагментарно застосовує знання іноземної мови; частково розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; демонструє фрагментарні теоретичні знання

**Шкала та критерії оцінювання
знань здобувачів вищої освіти на екзамені**

Кількість балів	Критерії оцінювання
16 – 20	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на високому рівні; вправно володіє та застосовує знання іноземної мови; уміє працювати самостійно; застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретує отримані результати; розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; уміє працювати самостійно.
10 – 15	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на достатньому рівні; володіє та застосовує знання іноземної мови, проте допускається помилки; уміє працювати самостійно; застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретує отримані результати; розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; уміє працювати самостійно.
5 – 9	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на посередньому рівні; частково володіє та застосовує знання іноземної мови; частково уміє працювати самостійно; частково застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та інтерпретує отримані результати; розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; уміє працювати самостійно.
0 – 4	Здобувач вищої освіти виявив володіння запланованими програмними результатами навчання, загальними та фаховими компетентностями на недостатньому рівні; не володіє та не застосовує знання іноземної мови; не уміє працювати самостійно; не застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретує отримані результати; не розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю; не уміє працювати самостійно.